

Diumenge 13 de març, 18:00 h

Xcèntric

MONOGRÀFICS

OWEN LAND II REVERENCE

No Sir, Orison!

Owen Land (abans conegut com George Landow) va ser un pioner de la cinematografia autoreflexiva i el seu ús de les seqüències, text, bucles i repetició van contribuir al desenvolupament d'un creatiu vocabulari per a molts artistes cinematogràfics actuals. També va explorar el cinema com una celebració de la llum en el sentit espiritual i va exposar la seva habilitat innata per anar més enllà del moment. El treball de Land(ow) es pot dividir en dues categories interrelacionades: la visual (es considera principalment un pintor) i la literal. Les primeres pel·lícules 'visuales', com per exemple les pel·lícules autoexplicatives *Film in Which There Appear Sprocket Holes, Edge Lettering, Dirt Particles, etc.*, van ser les primeres pel·lícules que es van fer en les quals el mitjà dictava completament el contingut del treball.

REVERENCE: THE FILMS OF OWEN LAND (FORMERLY KNOWN AS GEORGE LANDOW)

«El que faig és ficar-hi de tot i més.» (Owen Land, 1997)

Owen Land, abans conegut com George Landow, va ser un dels cineastes nord-americans més originals i cèlebres dels anys seixanta i setanta. Les obres que va fer durant aquest període són una fusió d'un sentit de la raó intel·lectual amb l'enginy irreverent que les distancia del món suposadament «avorrit» del cinema d'avantguarda.

Les seves primeres obres materialistes es van avançar al cinema estructural, la definició del qual va fer que Land rebutgés la teoria i les convencions cinematogràfiques. Després d'haver explorat les qualitats físiques de la mateixa tira de cel·luloide a *Film in Which There Appear i Bardo Folles*, va passar a centrar-se en l'espectador en una sèrie de films «literals» que posen en dubte la naturalesa il·lusòria del cinema mitjançant l'ús dels jocs de paraules i de l'ambigüitat òptica.

Les seves dues pel·lícules més complexes són *Wide Angle Saxon*, en la qual un home viu un moment de revelació espiritual durant una projecció avantguardista al Walker Art Center, i *On the Marriage Broker Joke*, que presenta un repartiment d'allò més variat, incloent-hi dos óssos pandes que discuteixen com fer una pel·lícula avantguardista sobre la comercialització de les prunes salades japoneses. Totes dues són models dels processos inconscients, amb unes narratives sui generis que reuneixen elements molt variats mitjançant l'humor verbal i visual.

Land construeix «façanes» de realitat: sovint s'adreça de manera directa a l'espectador mitjançant el llenguatge de la televisió, de la publicitat o del cinema pedagògic, i fa aparèixer personatges que solen ser l'antítesi del que esperaríem trobar-nos, com ara homes rabassuts de mitjana edat i fanàtics religiosos. De vegades parodia el cinema experimental mateix, imitant els seus contemporanis o burlant-se del to solemne dels teòrics i els estudiosos.

Pel·lícules com *Remedial Reading Comprehension* proposen una lògica alternativa per a un mitjà que ha estat teoritzat i manipulat en excés. Les últimes obres, començant per *Thank You Jesus for the Eternal Present* i *A Film of Their 1973 Spring Tour*, s'inspiren en les experiències que va tenir el cineasta amb el cristianisme, però estan lluny de ser evangelitzadores.

Els seus films contenen nombroses referències a l'art i la cultura del nostre temps, dotant-los d'una importància i d'una vitalitat que van més enllà de l'hermètica avantguarda. Owen Land ha posat al descobert el material del cinema i ha desconstruït els seus processos i efectes, i alhora ha tractat els «grans temes» de la religió, la psicoanàlisi, el comerç o els óssos pandes que fan pel·lícules avantguardistes.

Mark Webber

Reverence: The Films of Owen Land (Formerly Known as George Landow) és un projecte de LUX, produït en col·laboració amb l'Österreichisches Filmmuseum de Viena i comissariat per Mark Webber. Les pel·lícules d'Owen Land han estat conservades per l'Österreichisches Filmmuseum de Viena en cooperació amb els Anthology Film Archives de Nova York, el Haghefilm d'Amsterdam i el Listo-Film de Viena.

PROGRAMA DIJOUS 10: OWEN LAND I

Remedial Reading Comprehension

Owen Land (abans conegut com George Landow) EUA, 1970, color, amb so, 16 mm, 5 min.

Landow rebutja la imatgeria onírica de la pel·lícula històrica extàtica en favor del present autoreferencial, utilitzant la macrobiòtica, el llenguatge de la publicitat i una prova de lectura ràpida sobre la definició de *bajanades*. El cineasta alienat apareix corrent costa amunt per distanciar-se del cinema líric, però recordeu: «És una pel·lícula sobre vosaltres, no pas sobre el seu realitzador.»

Fleming Faloon

Owen Land (abans conegut com George Landow) EUA, 1963, color, amb so, 16 mm, 7 min.

Equivalent cinematogràfic dels retrats il·lusionistes dels pintors flamencs. En el seu primer film de 16 mm Landow planteja que si acceptem la realitat que ens ofereix la il·lusió de profunditat de la superfície plana de la pantalla, podem atorgar realitat a qualsevol cosa a voluntat.

Film in Which There Appear Edge Lettering, Sprocket Holes, Dirt Particles, Etc.

Owen Land (abans conegut com George Landow) EUA, 1965-1966, color, sense so, 16 mm, 4 min. Les «imperfeccions» del cinema, que normalment se suprimeixen, són el centre d'una obra que utilitza un breu bucle fet d'una prova de color de Kodak. «La pel·lícula més bruta de tots els temps» és un dels primers exemples de com el material de la pel·lícula determina el contingut de l'obra. Pot semblar minimalista, però continueu mirant: hi passen tantes coses...

SI VOLS REBRE INFORMACIÓ
D'XCÈNTRIC, OMPLE LA
BUTLLETA QUE TROBARÀS AL
MOSTRADOR DEL VESTÍBUL

Bardo Follies

Owen Land (abans conegut com George Landow)
EUA, 1967-1976, color, sense so, 16 mm, 20 min.
La imatge d'una bellesa del sud que saluda un grup de turistes a bord d'una embarcació d'esbarjo és buclejada, multiplicada i finalment mesclada, i en resulten unes imatges abstractes psicodèliques. Aquestes formes globulars semblen estructures còsmiques, microscòpiques o cel·lulars. «Una parafrasi en termes cinematogràfics d'alguns fragments del *Llibre tibetà dels morts*.»

What's Wrong With This Picture? 1

Owen Land (abans conegut com George Landow)
EUA, 1971, B/N i color, amb so, 16 mm, 5 min.
Un objecte trobat i utilitari, el film pedagògic manifestament moralitzador *Com ser un bon ciutadà*, és elevat a la categoria d'«art». La pel·lícula primer es presenta sense alteracions i, després, en el facsimil de color de Landow, que es modifica encara més amb l'aplicació d'un mat opac que crea una paradoxa espacial.

What's Wrong With This Picture? 2

Owen Land (abans conegut com George Landow)
EUA, 1972, B/N, amb so, 16 mm, 7 min.
Mentre Landow i els seus alumnes provaven una nova càmera de vídeo, un home gran els va començar a parlar de les noves tecnologies. Aquesta conversa improvisada és la base d'una comparació entre el llenguatge escrit i l'oral. Després de transferir-la a la pel·lícula, se sobreimpressiona en la imatge una transcripció de la trobada.

Institutional Quality

Owen Land (abans conegut com George Landow)
EUA, 1969, color, amb so, 16 mm, 5 min.
La pel·lícula es construeix al voltant d'una banda sonora trobada, en la qual una veu femenina ben estricta dicta un examen de percepció i comprensió. Mentre continua l'examen, la relació entre el so i la imatge s'esvaeix i tots dos segueixen camins diferents a causa de la pèrdua d'interès en el tema per part del cineasta.

On the Marriage Broker Joke as Cited by Sigmund Freud in Wit and its Relation to the Unconscious or Can the Avant-Garde Artist Be Wholed?

Owen Land (abans conegut com George Landow)
EUA, 1977-1979, color, amb so, 16 mm, 18 min.
«Dos óssos pandes, que existeixen només a causa d'un error textual, fan el joc de triler per a l'espectador en un ambient amb perspectives falses. Plantegen l'existència de diversos films i personatges, un dels quals és interpretat per un acadèmic com si contingués un simbolisme religiós. Finalment, una persona a qui l'alarma d'un rellotge acaba de despertar dona l'explicació de Sigmund Freud.» (P. Adams Sitney)

PROGRAMA DIUMENGE 13: OWEN LAND II

The Film that Rises to the Surface of Clarified Butter

Owen Land (abans conegut com George Landow)
EUA, 1968, B/N, amb so, 16 mm, 9 min.
Un il·lustrador dibuixa figures que semblen deïtats tibetanes. No es pot creure el que veu quan sembla que prenen vida i comencen a ballar sobre el paper de manera semblant als personatges de Disney. Sembla que estiguin atrapades entre la segona i la tercera dimensió, un *limbo* inquietant que accentua el bucle sinistre de la banda sonora.

Diploteratology

Owen Land (abans conegut com George Landow)
EUA, 1967-78, color, sense so, 16 mm, 7 min.
Una versió revisada de *Bardo Follies*, que porta el subtítol «estudi de monstrositats tot just formades». Les seves imatges representen fenòmens visuals vistos durant un viatge a l'altra vida i també evocuen l'estructura cel·lular de la tira de cel·luloide i dels nostres propis cossos. «La idea és que la mort (destrucció de la imatge original) no és pas un final sinó simplement l'estadi següent.»

“No Sir, Orison!”

Owen Land (abans conegut com George Landow)
EUA, 1975, color, amb so, 16 mm, 3 min.
Després de cantar una alegre cançó d'amor al passadís d'un supermercat, un home s'agenolla per demanar perdó per als qui estan implicats en la indústria alimentària comercial, que substitueix els productes naturals per mercaderies no nutritives. *Orison* significa pregària. El títol de la pel·lícula (un palíndrom) és la resposta a una pregunta.

Wide Angle Saxon

Owen Land (abans conegut com George Landow)
EUA, 1975, color, amb so, 16 mm, 22 min.
Una interpretació de les *Confessions* de Sant Agustí en què apareix un home normal i corrent de mitjana edat que viu una experiència de conversió en mirar un film experimental. La pel·lícula és d'Al Rutcurts (penseu-hi) i l'Earl s'avorreix tant que comença a divagar. S'adona que les seves possessions s'interposen entre ell i Déu i es decideix a fer-hi alguna cosa.

Thank You Jesus for the Eternal Present

Owen Land (abans conegut com George Landow)EUA, 1973, B/N i color, amb so, 16 mm, 6 min.
Una mescla audiovisual extàtica que «busca deliberadament un ordre ocult dins l'atzar». La pel·lícula combina les imatges del rostre d'una dona en oració contemplativa, extasiada, amb les imatges d'un activista dels drets dels animals i les d'una model lleugera de roba que anuncia cotxes russos a la Fira Internacional de l'Automòbil de Nova York.

A Film of Their 1973 Spring Tour Commissioned by Christian World Liberation Front of Berkeley, California

Owen Land (abans conegut com George Landow)
EUA, 1974, color, amb so, 16 mm, 12 min.
Landow va filmar una gira de conferències per les universitats

americanes d'un grup cristià radical seguint l'estil del *cinéma vérité*, amb la càmera a mà, so sincrònic i asincrònic. Per tal de no fer un documental convencional, el cineasta va crear un *collage* dinàmic mitjançant l'edició estroboscòpica de parells d'escenes amb un ritme ràpid d'unitats de tres fotogrames.

New Improved Institutional Quality: In the Environment of Liquids and Nasals a Parasitic Vowel Sometimes Develops

Owen Land (abans conegut com George Landow)
EUA, 1976, color, amb so, 16 mm, 10 min.
La banda sonora de l'examen del film *Institutional Quality* es reutilitza en una obra totalment nova que ara se centra més en els efectes sobre l'examinat, que entra en una capsxa xinesa de perspectives impossibles a una sala d'estar hiperrealista. Per un moment s'escapa de l'ambient opressiu de l'examen, però entra dins la imaginació del cineasta, on es troba amb imatges de pel·lícules anteriors.

Biografia d'Owen Land

Owen Land va néixer com a George Landow a New Haven el 1944 i va començar a fer pel·lícules a l'institut. Durant molts anys es va dedicar a l'estudi del dibuix, la pintura i l'escultura amb professors que seguien el mestratge de Jean Léon Gérôme (1824-1904), artista francès cèlebre per la precisió històrica de les seves escenes de la vida a l'antiga Roma. Les pel·lícules de Land dels anys seixanta i setanta són admirades com unes de les obres més lúcides i importants de l'època.

Filmografia d'Owen Land

Two Pieces for the Precarious Life (1961), *Faulty Pronoun Reference, Comparison and Punctuation of the Restrictive or Non-Restrictive Element* (1961), *A Stringent Prediction at the Early Hermaphroditic Stage* (1961), *Are Era* (1962), *Richard Kraft at the Playboy Club* (1963), *Fleming Faloon* (1963-1964), *Fleming Faloon Screening* (1963), *Not a Case of Lateral Displacement* (1964), *The Leopard Skin* (1965), *Adjacent Yes, But Simultaneous?* (1965), *This Film Will Be Interrupted after 11 Minutes by a Commercial* (1965), *Film in Which There Appear Edge Lettering, Sprocket Holes, Dirt Particles, Etc.* (1965-1966), *Bardo Follies* (1967), *The Film that Rises to the Surface of Clarified Butter* (1968), *Institutional Quality* (1969), *Remedial Reading Comprehension* (1970), *What's Wrong With This Picture? 1* (1971), *What's Wrong With This Picture? 2* (1972), *Thank You Jesus for the Eternal Present* (1973), *A Film of Their 1973 Spring Tour Commissioned by Christian World Liberation Front of Berkeley, California* (1974), *“No Sir, Orison!”* (1975), *Wide Angle Saxon* (1975), *New Improved Institutional Quality: In the Environment of Liquids and Nasals a Parasitic Vowel Sometimes Develops* (1976), *Diploteratology* (1978), *On the Marriage Broker Joke as Cited by Sigmund Freud in Wit and its Relation to the Unconscious or Can the Avant-Garde Artist Be Wholed?* (1977-1979), *Noli Me Tangere* (1984, vídeo), *The Box Theory* (1984, vídeo), *Work-In-Progress* (1999).

Mark Webber